

Posudek oponenta diplomové práce

Autor, název, místo, vedoucí práce, rok, rozsah práce:

Bc. Jana Maříková: Situace německého obyvatelstva v Teplicích-Šanově v rámci transferu Němců z Československé republiky, Praha 2014, doc. PhDr. Alena Míšková Ph.D, 142 stran.

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.		x		
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu.	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.		x		
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb.	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie.		x		
Autor správně cituje.	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Autorka se rozhodla zpracovat zásadní téma českých moderních dějin, které na regionální úrovni není ještě odborně zpracované a stále velmi emotivně rezonuje ve společnosti. Práce splňuje všechny formální požadavky, autorka vychází z relevantních zdrojů a práce je stylisticky a formálně na velmi dobré úrovni, gramatické chyby se nevyskytují, až na pár překlepů v německých názvech. Práce je celkově kvalitní.

Z formálního hlediska bych doporučovala v případě opakování citace na každé tiskové straně znovu vypsát celý název citovaného zdroje, čtenáři to usnadní orientaci.

V odkazech na poznámky pod čarou jsou často chyby v interpunkci, nejdříve musí být interpunkce a pak index odkazující na poznámku pod čarou.

Název práce nepovažuji za nejšťastnější, jednak stylisticky a za druhé vzhledem k obsahu. Obsah práce se věnuje převážně vysídlení německých obyvatel a skupin vyjmutých z vysídlení a méně se věnují „situaci“, nicméně zmapování vysídlení je samo o sobě relevantní a zajímavé téma, téma „situace“ což lze shodně s Volkerem Zimmermannem chápat jako politiku a **náladu obyvatel, zde konkrétně v Teplicích-Šanově na konci a po skončení 2. sv. války, by autorka mohla zvolit jako téma další odborné práce.**

Oceňuji, že se autorka v úvodní části věnuje terminologii, že si uvědomuje, jak je nutné dobovou terminologii podrobit analýze a kritice, nicméně v jejím případě výsledkem je, že používá všechny termíny, i když mezi nimi rozlišuje. Rozlišuje mezi tzv. mezinárodně neschváleným vysídlováním a tzv. mezinárodně schváleným vysídlováním, viz autorkou citovaná práce *von Arburg, Staněk: Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951. Češi a Němci do roku 1945. Úvod k edici, 2010, zejména strany 10-19 a 298-308.* Nicméně bych autorce doporučila v kritice a analýze termínů pokračovat a to i v případě výrazu Sudety a sudetský. Např. str. 14 „sudetoněmecký poslanec“ – co si pod tímto představit? Německý poslanec obecně? Poslanec za SdP? Stejně tak na stejné straně sudetoněmecký politik. Stejně tak vnímám problematiku na str. 15 výraz rasová skupina v případě Romů. Pro nacisty byli Cikáni rasovou skupinou, ale historik by měl pojmy reflektovat. Stejně složité je psaní Židů s velkým Ž.

Str. 15, co autorka myslí tím, že okres Teplice-Šanov patřili po roce 1938 do župy Deutschböhmen?

Na str. 16 se autorka věnuje tomu, kolik obyvatel okresu se přihlásilo k té které národnosti, je si autorka jistá, že v sčítacích operátech figurovala česká národnost? Opravdu se v celém teplickém okrese nepřihlásil ve sčítání lidu nikdo k židovské národnosti? Když, jak autorka avizuje, bylo v okrese židovských obyvatel tolik? Pro příště by se takovéto informace hodily do tabulky. Zde by se nabízelo pracovat s dobovými lexikony, kde jsou výsledky sčítání lidu zachyceny po jednotlivých obcích o okresech. (Např. Archiv zeměměřičství a katastru, Národní archiv, Státní okresní archiv?)

V kapitole o „situaci“ v Teplicích – Šanově by se hodilo více využít dobové noviny, vzpomínky pamětníků, archivní prameny – např. staniční knihy SNB (Archiv bezpečnostních složek, Vojenský historický archiv). Kapitola, ač se nejvíce vztahuje k názvu práce, je relativně dost obecná.

V kapitole 3 by se nabízelo detailněji se věnovat teplickým sběrným a dalším táborem a více tak obecně ukotvit na konkrétním případě okresu T-Š.

V úvodu ke kapitole 4 (str. 38) by se hodilo buď více diverzifikovat skupiny Čechů a Němců, nebo na úvod rezignovat. I když na druhou stranu velmi oceňuji (dále v textu) autorčinu zmínku o složitosti pojmu národní identita.

Proč se autorka věnuje explicitně zrovna německému církevnímu majetku? Stejně tak by se mohla věnovat majetku dalších německých institucí. Např. majetku německých politických stran, zejména sociální demokracie.

Kapitola 7 o osídlování je tak stručná, že je otázkou, proč jí autorka vůbec do práce zařadila.

Oceňuji konkrétní zmínky o vynětí z vysídlování cestou milosti, tato kapitola mě velmi zaujala citací z konkrétních žádostí a kvalitním zpracováním archivních materiálů.

Zajímavý je i rozhovor s pamětníkem, škoda, že rozhovorů nebylo více a nebyly zakomponovány přímo do textu.

Předpokládám, že se autorka u obhajoby relevantně vyjádří k výše zmíněným drobným výhradám a tak nebude nic stát v cestě tomu, aby práce byla hodnocena známkou výborně.

Navržená známka 1-

Datum
16.5.2014

Podpis oponenta práce

Tamara Nováková